

NO. 180

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

Antonia Pavlic 2-8-2
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, SEPTEMBER 21, 1971

STEV. LXXII — VOL. LXXII

Egiptska obramba je strogo pripravljena

Povečana egiptska bojovnost spravlja v nevarnost premirje ob Sueskem prekopu.

KAIRO, Egipt. — Egiptске oborožene sile ob Sueskem prekopu so v najstrožji pripravljenosti, poroča poluradna novinarska služba MENA. Čete imajo ukaz odgovoriti "takoj in z vso silo" na vsako izraelsko oporišče, ki bi začelo streljati na nje. "Temperatura vojaškega položaja se stalno dviga," pravi poročilo.

To zatrjuje, da so egiptovske letalske, kopne in pomorske sile v najstrožji pripravljenosti za vsak možen nastop sovražnika in odgovor nanj.

Izraelska vlada je izjavila že pred nekaj dnevi, da je Izrael pripravljen na vsako morebitno. Obrambni minister Moshe Dayan, pa tudi načelnik glavnega stana vojske gen. Bar-Lev sta izjavila, da se je nevarnost novega spopada povečala in da pride lahko vsak čas do novih bojov.

Tajnik ZN U Tant je tudi v svojem letnem poročilu glavni skupščini, ki se je zbrala danes k svojemu 26. rednemu zasedanju, opozoril na nevarnost na Srednjem vzhodu, kjer sta obe strani 13 mesečno premirje izrabljala za okrepitev svojih oboroženih sil. Tako bo nova vojna, če do nje pride, veliko zagrizenejša in hujska, kot je bila junija 1967. Obstojata tudi velika nevarnost, da nove vojne, če jo ne bo mogoče preprečiti, tudi ne bo mogoče omejiti samo na sile Srednjega vzhoda.

Sovjeti dobavili Egiptu velike helikoptere

LONDON, Ang. — To novico so zvedeli v Londonu, ne morejo je pa prav razumeti. Znano je na primer ameriško izkustvo z velikimi helikopteri v Indokini, da so take prevozne "ladje", ki prenesejo na enkrat do 30 vojakov s polno vojno opremo, uporabne le v določenih slučajih. To velja tudi za Egipt, ki bi take helikoptere rad uporabil, da prepelje svoje vojske ob Sueskem prekopu izraelskim četam za hrbet.

Kako bi se to obneslo, ne vedo. Vsekakor taki helikopteri niso šivanke. Izraelski vojuni bodo hitro zvedeli, kje so skriti. Moskva je v zadnjem času poslala 16 takih helikopterjev v Egipt, 4 pa je ta imel še od preje.

Prirodni plin tudi v Veliki Britaniji

LONDON, Vel. Brit. — Do prihodnjega leta računajo, da bodo potrošniki plina v Veliki Britaniji rabili že nekako polovico naravnega namesto pridobljenega iz premoga.

Veliko količine naravnega plina so namreč odkrili na Nizozemskem, pa tudi na dnu Severnega morja. Ta plin rabijo sedaj že tudi v Britaniji.

Vremenski prerok pravi:

Večinoma sončno in hladno. Najvišja temperatura okoli 65.

Izrael gradi sam orožje

TEL AVIV, Izr. — Izrael ima od vsega začetka težave z oskrbo z modernim orožjem za svojo narodno obrambo. V začetku je dobival lahko orožje iz Češkoslovaške, kasneje pa se je povezal s Francijo in skupno z njo razvijal moderno orožje za svojo obrambo. Nekaj časa je teklo vse gladko, nato pa je De Gaulle temu nenadno napravil konec. Od tedaj je Izrael v glavnem odvisen od dobav letal in drugega modernega orožja od ZDA.

Ta odvisnost Izraelu ni ljuba, ker se zaveda, da utegne biti zanj v določenem trenutku usodna. Tako se je že od vsega začetka prizadeval za razvoj lastne oboroževalne industrije in v tem tudi kar lepo uspel. Izrael se oskrbuje sam z vsem lahkim orožjem in strelivom, navezan pa je še vedno na tujino v pogledu modernega težkega orožja, kot so letala, rakete, topovi in tanki, pa tudi vojne ladje.

V zadnjih letih se je kar na tihem lotil dela tudi na tem polju. Poročila trdijo, da ima Izrael v delu tri nova moderna letala, izdelana po francoskem Mirage 3 letalu, ki se je tako odlično obneslo v vojni leta 1967. Prav tako gradi Izrael lastne rakete več vrst, nov tank in manjše vojne ladje.

Nixon dobi podaljšanje pooblastil za nadzor gospodarstva

WASHINGTON, D.C. — Kongres je dal predsedniku že 1. aprila 1970 pooblastilo za nadziranje gospodarstva. Nixon je ta zakon porabil šele 15. avgusta 1971. Veljavnost zakona poteče 30. aprila 1972. Ne bo več dolga v veljavi. Med senatorji in kongresniki vlada mnenje, da je treba zakon že sedaj podaljšati vsaj do konca 1972. V Kongresu računajo, da ta predlog ne bo naletel na težave. Pristojni odbori bodo začeli o njem govoriti že ta mesec. Bela hiša je s to akcijo zadovoljna.

SAIGON, J. Viet. — Severni Vietnam ni imel letos samo običajne deževne dobe, ki še ni končana in bo trajala še do srede oktobra. Doležela ga je še hujska nesreča. Deževni naliivi so bili tako dolgi in silni, da so spremenili večji del dežele v močvirje, ki je podkopalo vse, kar je bilo do sedaj ustvarjeno s človeškimi rokami. Edino Hanoi je pri tem dobro odrežal, ostal je cel in kolikor toliko poraben za človekovo bivanje. Nalivi so rodili poplave, ki so uničile velik del plodne zemlje.

Dežela je zadnje čase končno dosegla pridelek riža, ki je v normalnih letih kril domače potrebe, in ga ni bilo treba uvažati iz Kitajske in Burme. Sedaj se je morala zopet obrniti na Peiping, naj ji pomaga iz zadrege. Na drugi strani je vlada pozvala kmete, naj takoj začno pripravljati zemljo za novo setev, da bi prebivalstvo čim prej lahko živelo od lastnega pridelka.

Poročila ne povedo, ali bo ta poziv uspešen, ne morda radi sabotaže kmetov, ampak radi tega, ker so kmetje

Dnevni kopi pridejo pod strožji nadzor?

Kongres razpravlja o zakonskih osnutkih, ki naj preprečujejo zlorabo dnevnih kopov.

WASHINGTON, D.C. — Kopanje premoga in rud, ki leže neposredno pod zemeljsko površino, je v Ameriki zelo razširjeno. Delo se vrši v tako imenovanih dnevnih kopih, ki jih je mogoče najti v vseh državah, posebno v ohajski. Bivši guverner F. J. Lausche se je mnogo trudil, da bi zavril to kopanje, ki postopoma spreminja našo deželo vsaj v začasno puščavo. Podjetja se namreč otepaajo vsake obveze, da bi razkopano zemljo zasule in poskrbele, da tam zopet oživijo vse vrste rastlinstva. Rudarska podjetja, posebno premogovniki so imeli pri oblasteh zmeraj toliko vpliva, da so preprečila vsake zakonodajo na tem polju.

Sedaj se je stvar obrnila na bolje. Kongres je že začel v pristojnem odboru predstavnika doma obravnavanje 19 zakonskih načrtov, ki skušajo zajeti zlorabe pri dnevnih kopih. Seveda potek obravnavanja ne bo šel gladko, kajti premogovniki bodo še zmeraj skušali vse skupaj zavlačevati.

Upajo, da bo zakon prebrodil do poletja drugega leta vsaj v Kongresu vse težave. To upanje temelji na dejstvu, da sedaj že par zvez premogovnih podjetij predlaga, naj se rudarstvo te vrste stavi pod nadzor, toda čegav? Premogovniki bi radi videli, da pride čim več nadzora pod države, dočim želijo rudarske unije izključno nadzor zvezne vlade.

Dosedaj je postalo okoli 2 milijona akrov površine žrtev dnevnih kopov. Ker trenutno vlada v tej industriji konjunktura, mislijo, da bo doletela enaka usoda še dva milijona akrov v prihodnjih 10 letih.

Če se niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

Severni Vietnam žrtev vremenskih katastrof

zaradi povodnji izgubili svojo vprežno živino, pa tudi vse stroje za obdelavo zemlje. Na drugi strani je povodenj pregnala ljudi iz njihovih stalnih bivališč. Potikajo se po deželi, ker se v poplavljenih rodne kraje še ne morejo vrniti.

Voda je napravila tudi pravo razdejavanje v naseljenih krajih. Redke so hiše na deželi, ki bi mogle služiti za bivanje. S popravili hiš je tudi velik križ. Na eni strani manjka ljudi, ki bi popravljali stavbe, na drugi strani pa ni dosti orodja ne stavbenega materiala na razpolago. Stiska za ljudi je pa tako velika, da je vlada morala odpoklicati s front celotne vojaške oddelke, da pomagajo obnovljati deželo. Vlada sicer trdi, da to nič ne vpliva na potek vojaških operacij, res pa je, da so primeroma majhne po obsegu in žrtvah vojskovanja. Zatišje na frontah je treba vsaj deloma pripisati vremenski katastrofi, ki je zadela Severni Vietnam.

Razdejane so tudi prometne žile, posebno ceste, ki

Zelo star kos Lune, pa ne najstarejši

STONY BROOK, N.Y. — Kos Lunine skale, ki sta jo D. Scott in J. Irwin pripeljala v vesoljski ladji Apollo 15 na Zemljo, so upali, da bo prvotni kos Lune. Ko so kamen natančno preiskali, so dognali, da je star okoli 4.15 milijonov let, je torej res zelo star, pa vendar ni kos prvotne skorje, ki je nastala pred 4.6 milijoni let.

Omenjeni kamen je za 150 milijonov let starejši od onih, ki so jih z Lune pripeljali prej, pa je vendar še vedno 450 milijonov let mlajši od početka sončnega sistema. Njegova sestava podpira teorijo, da je bila nekaj Luna čisto tekoče telo.

Skala je po sodbi geologov splavala na vrh, ker je po svoji teži in gostoti bila lažja od drugih sestavnih delov Lunine mase globlje v njeni notranjosti. Tudi zemeljska skorja je lažja od plasti globlje v njeni notranjosti.

— V ZDA je okoli pol milijona učiteljev glasbe.

Kraja pri meri in vagi

CLEVELAND, O. — Dobra mera in vaga v nebesa pomaga, so rekli nekaj na Slovenskem. V Ameriki ta rek nima dosti veljave, kot kaže uradno poročilo zveznega urada za mere.

Povprečna ameriška družina štirih članov utrpi vsako leto približno \$150 izgube pri nakupih, ker je dobila manj blaga, kot ga je plačala ali pa, ker je plačala več, kot bi bilo treba. Dober del tega naj bi bile "napake", večji pa je kraja.

Vsak pregled skoraj pokaže, da zapakirane količine hrane, ne tehtajo toliko, kot je na njih označeno. V zavrtkih, ki so zaprti, je manj kosov, kot je na njih navedeno in slično. Tudi vseh vrst tehnic in črpalk na gasolinskih postajah niso vedno točno in pravilno nameščene — vse seveda v škodo kupca.

Imamo zvezne, državne in krajevne urade za nadziranje mer in prodaje pakiranega blaga, toda te so le malo uspešne v vršenju svojih nalog.

ZAHODNE SILE BODO DALE JUGOSLAVIJI NOVO POMOČ

Zahodne države z Zahodno Nemčijo in ZDA na čelu bodo dale Jugoslaviji novo finančno pomoč 600 milijonov dolarjev v raznih oblikah, da bi jo gospodarsko podprle, ko nastopajo za njo težavni časi menjave vodstva.

WASHINGTON, D.C. — Sodelavci "Washington Post" ta, nekdanji komunist Herbert Dan Morgan poroča iz Beograda, da ZDA in vsaj še pet drugih zahodnih držav pripravljajo nekako 600 milijonov dolarjev finančne pomoči Jugoslaviji, da bi jo okrepili in usposobili preživeti težavne čase, ki bodo sledili odhodu Tita z vodstva. Trdijo, da je gospodarsko zdravje ključ neodvisnosti Jugoslavije od Sovjetske zveze. S svojo neodvisnostjo prispeva Jugoslavija tudi k pomirjenju in varnosti v evropskih odnosih.

V pripravah za pomoč so poleg Združenih držav Zahodna Nemčija, Velika Britanija, Švica, Francija, Italija in Mednarodni monetarni sklad. Diplomatski viri sodijo, da bosta pripravi tudi Japonska in Nizozemska. Neposredni cilj pomoči je ustaliti gospodarstvo, ki kaže vrsto težav, vse od divjajoče inflacije do velikanke primanjkljaja v zunanji trgovini. Ta bo letos nemara presegel bilijon dolarjev.

Zahodni finančni strokovnjaki sodijo, da bo Jugoslavija morala občutno zmanjšati rast svojega gospodarstva, če ne bo dobila večjih kreditov za plačilo svojih zapadlih dolgov, ki jih išče. To bi utegnulo sprožiti notranji nemir in povečati spore ter napetosti med posameznimi republikami.

Zahodne države so hotele nuditi Jugoslaviji pomoč skupno preko Mednarodne banke, kar pa je Beograd odklonil s predlogom, da se bo z vsako od držav, ki so voljne sodelovati, pogajal posebej in sklenil z njo poseben sporazum. Celotna zamisel naj bi bila sprožila Zahodna Nemčija. Osebnosti

Zadnje vesti

BRUXELLES, Belg. — Zunanji ministri šestih članic Skupnega trga so včeraj tu na svojem posvetovanju odločili, da ni čas za kake ukrepe proti gospodarskim korakom ZDA. Na nov posvet o tem se bodo zbrali v novembru.

NEW YORK, N.Y. — Danes se začne 26. zasedanje glavne skupščine ZN. To bo eno najzanimivejših in najvažnejših v zadnjih letih. Prihodnji mesec bo glasovanje odločilo o tem, kdo bo zastopal v ZN Kitajsko, samo Peiping ali delno tudi še Tajpej. Velika in ostra bo razprava o položaju na Srednjem vzhodu, dolga bodo pogajanja o izbiri novega glavnega tajnika, ker se je Tant po 10 letih odločil, da ima tega posla dovolj.

SAIGON, J. Viet. — Ameriška letala so izvedla danes enega največjih letalskih napadov na protiletalsko obrambo, topništvo in rakete, do 40 milj severno od Demilitarizirane cone v Severnem Vietnamu. Ta je vedno znova streljala na ameriška letala nad Južnim Vietnamom in bližnjim Laosom.

SAIGON, J. Viet. — Vladne sile so s podporo ameriških helikopterjev, borbenih letal in enega rušilca, ki je blizu obale U Minh gozda v skrajnem jugozahodnem delu republike, v teku enega tedna bojev na tem področju pokončale kakih 600 rdečih vojakov. Tudi same so imele precej izgub.

BELFAST, S. Ir. — Eksplozija v glavnem mestu Severne Ir-

Iz Clevelanda in okolice

Slovenski sv. misijon — Pri fari sv. Kristine na 222. cesti v Euclidu se je včeraj pričel slovenski sv. misijon, ki bo trajal do sobote, 25. septembra. Vsi slovenski verniki vabljeni!

Deveta obletnica — Jutri ob pol osmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojno Anno Mivec ob deveti obletnici njene smrti.

Četrta obletnica — V četrtek ob 7:50 zjutraj bo darovana v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Mary Gerl v spomin četrte obletnice njene smrti.

Trideseti dan — Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Mihaela Stefanica, očeta ge. Ivanke Matič, 6809 Bayliss Avenue, in ge. Marije Novakovic, Lakewood, kateri je umrl 21. avgusta na Stojanskem vrhu v Sloveniji.

Rokoborba — V četrtek se bosta v Areni na 3717 Euclid Avenue borila za prvenstvo ZDA v teški kategoriji rokoborbe The Sheik in Bobo Brazil. Začetek ob osmih zvečer.

Zapuščene zgradbe bodo podrl — Mestni svet je sinoči na svoji seji odobril sredstva za porušitve 143 zapuščenih zgradb v raznih delih mesta. Preje je bilo odobreno porušitve 105 takih zgradb.

Za "naravno" kopal \$50 kazni — Na Delavski dan so se šli trije mladi ljudje hladiti goli v Tinker's Creek. Nekdo jih je videl in prišli so pred sodišče v Bedfordu, kjer je včeraj sodnik J. A. Zingales kaznoval vsakega z globo \$50.

Mesto dobilo novih \$278,200 za najem odpuščenih delavcev — Včeraj je mesto Cleveland dobilo od zvezne vlade novih \$278,200, da bo lahko poklicalo nazaj na delo novo skupino odpuščenih uposlenцев.

Kong. Mills za udeležbo potrošnikov pri nadziranju cen in plač

WASHINGTON, D.C. — Znani kongresnik W. Mills je še zmeraj za idejo, naj bodo v odbori, ki bodo po 13. novembru nadzirali cene in plače, zastopani tudi potrošniki. Podjetja so proti temu, tudi Nixonu ideja ni simpatična. Mills vztraja pri svojem stališču in ga utemeljuje takole:

Boj proti inflaciji ima namen, da koristi potrošniku, posebno tistemu, ki ima nizke dohodka. V odbori, kot jih zamišlja vlada in jih hvalijo podjetja, so pa zastopani samo delegatje proizvođačev, delegatov potrošilo pa tam ni. Zato se bo ponovilo to, kar se godi že sedaj: podjetja in unije se končno sprazumejo na višje plače in mezde, podjetja pa stroške za take sporazume prevajajo na potrošnike. Tega bi ravno ne smelo biti.

Spor bo verjetno prišel pred Kongres. So izgledi, da bo Millovo stališče zmagovalo.

— Moderni toplomer je star komaj 200 let.

ske je ranila 25 oseb. Bila naj bi delo Irske republikanske armade, ki je v zadnjih dneh prav uspešna s svojimi napadi na vladne položaje in vojaške postojanke.

